

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 136g/2024

privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi de la articolul 269 lit. b) din Codul contravențional

(încălcarea condițiilor privind plasarea pe piață a produselor alimentare)

CHIȘINĂU

1 august 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, judecători,
cu participarea dnei Ana Florean, asistent judiciar,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 13 iunie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 1 august 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „plasarea pe piață” din articolul 269 lit. b) din Codul contravențional, ridicată de dna avocată Vera Ursu, în interesele Întreprinderii mixte „Rediagro” SRL, parte în dosarul nr. 4-215/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Angela Catană de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 22 ianuarie 2024, în rezultatul unui control inopinat, un agent constator din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a întocmit în privința Întreprinderii mixte „Rediagro” SRL un proces-verbal cu privire la contravenție pe baza articolului 269 lit. b) din Codul contravențional, care sancționează încălcarea cerințelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piață, comercializarea produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Nefiind de acord cu faptele imputate, Întreprinderea mixtă „Rediagro” SRL a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție în instanța de judecată.

4. În cadrul ședinței de judecată din 11 iunie 2024, dna avocată Vera Ursu a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „plasarea pe piață” din articolul 269 lit. b) din Codul contravențional.

5. Printr-o încheiere din 11 iunie 2024, instanța de judecată a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 269

Încălcarea cerințelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piață, comercializarea produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare

„Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative sau declarate prin:

[...]”

b) **plasarea pe piață** a produselor alimentare fără indicarea datei-limită de consum ori datei durabilității minimale sau datei fabricării și a termenului de valabilitate sau **plasarea pe piață** a produselor după expirarea datei-limită de consum ori datei durabilității minimale sau a termenului de valabilitate.

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

8. Autorul sesizării susține că textul contestat de la articolul 269 lit. b) din Codul contravențional este neclar și imprevizibil. Autorul sesizării menționează că noțiunea de „plasare pe piață” a fost reglementată de Legea privind produsele alimentare nr. 78 din 18 martie 2004, abrogată prin Legea privind siguranța alimentelor nr. 306 din 30 noiembrie 2018, iar în actele normative în vigoare această noțiune lipsește. Astfel, autorul consideră că fapta pasibilă de răspundere contravențională prevăzută de

textul contestat nu are o definiție clară, ceea ce conduce la interpretarea și aplicarea acesteia în mod diferit de către destinatarii legii.

9. În opinia sa, subiectul normei articolului 269 lit. b) din Codul contravențional nu poate să prevadă, în mod independent sau cu o consiliere juridică specializată, sensul textului contestat și, prin urmare, nici sancțiunea corespunzătoare.

10. De asemenea, autorul afirmă că în procesul verbal de constatare a contravenției acesta este învinuit de săvârșirea unei fapte care nu este prevăzută la articolul 269 lit. b) din Codul contravențional.

11. În fine, autorul susține că textul contestat este contrar articolelor 1, 15 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

14. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Curtea observă că obiect al sesizării îl constituie textul „plasarea pe piață” din articolul 269 lit. b) din Codul contravențional, articol care reglementează contravenția comisă prin încălcarea cerințelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piață, comercializarea produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Curtea constată că această normă nu a făcut obiect al controlului de constituționalitate.

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză contravențională privind învinuirea persoanei juridice ÎM „Rediagro” SRL de comiterea contravenției prevăzute de articolul 269 lit. b) din Codul contravențional. Astfel, Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei.

17. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental invocat de autor.

18. În sesizare, autorul excepției a indicat incidența articolelor 1 (*preeminența dreptului*), 15 (*universalitatea*) și 23 (*calitatea legilor*) din Constituție.

19. În privința pretensei încălcări a articolului 15 din Constituție, Curtea reiterează faptul că acesta nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a fi incident, autorul trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței, Curtea poate aplica prevederile acestui articol (DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 19).

20. Cu referire la incidența articolelor 1 alin. (3) și 23 din Constituție, autorul sesizării menționează că noțiunea de „plasare pe piață” nu este

reglementată în actele normative. Iar acest fapt conduce la interpretarea și aplicarea acesteia în mod diferit.

21. Din această perspectivă, Curtea observă că, potrivit articolului 3 din Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, sintagma *plasare pe piață* semnifică introducerea bunului (produsului, mărfii) sau serviciului în circuitul comercial în baza unui contract civil (aplicabil activității de comerț). Curtea reiterează că prevederea contestată trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente, ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent (a se vedea DCC nr. 172 din 7 decembrie 2023, § 18). Prin urmare, Curtea nu reține incidența articolelor 1 alin. (3) și 23 din Constituție.

22. Totodată, Curtea menționează că, sub aparența unor critici de neconstituționalitate, autorul sesizării invocă faptul că agentul constator a calificat în mod eronat acțiunile acestuia ca elemente constitutive ale contravenției prevăzute la articolul 269 lit. b) din Codul contravențional. Curtea reamintește că aspectele legate de interpretarea și aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 76 din 1 iunie 2021, § 26; DCC nr. 107 din 29 august 2023, § 20).

23. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „plasarea pe piață” din articolul 269 lit. b) din Codul contravențional, ridicată de dna avocată Vera Ursu, în interesele ÎM „Rediagro” SRL, parte în dosarul nr. 4-215/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 1 august 2024
DCC nr. 96
Dosarul nr. 136g/2024